

Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ (του Γιάννη Ζήση)

«Γνωρίζαμε ανέκαθεν ότι το αχαλίνωτο ιδιοτελές συμφέρον είναι δείγμα κακής ηθικής. Τώρα ξέρουμε ότι οδηγεί και σε κακά οικονομικά»

Φραγκλίνος Ν. Ρούσβελτ*

Η οικονομική κρίση αναδεικνύει πλήρως τον φαύλο κύκλο της νεοφιλελεύθερης δογματικής. Μέχρι τώρα δεν αναγνώριζε τις στρεβλώσεις που προκαλεί η συγκέντρωση ισχύος και η ανταγωνιστικότητα.

Ας αφήσουμε αυτό το τραγικό πλέον παρελθόν, που απαξίωσε ακόμη και πολύ μεγάλες εταιρείες οι οποίες είχαν επιβιώσει της κρίσης του '29, και ας ασχοληθούμε με τις **στρεβλώσεις** με τις οποίες είμαστε αντιμέτωποι αυτή την στιγμή.

Πρώτον, είμαστε αντιμέτωποι με έναν ιδιότυπο και στρεβλωμένο από πλευράς της παρέμβασης των κρατικών οικονομιών και των τραπεζών κευνσιανισμό. Αυτή η παρέμβαση κινείται προς όφελος του διαμεσολαβούμενου επιχειρηματία και όχι προς την κοινωνία όπως προέβλεπε ουσιαστικά ο Κέυνς, μέσα από την προτεινόμενη από αυτόν στρατηγική δημόσιων επενδύσεων και των κρατικών ρυθμίσεων.

Δεύτερον, υιοθετείται μια νέα μορφή στρέβλωσης της ανταγωνιστικότητας με μια μορφή μιας «αποδεκτής» παραβίασης των κανόνων της αγοράς, λόγω του ότι οι κρατικές τράπεζες από κίνδυνο και δικής τους κατάρρευσης δεν μπορούν να παρέμβουν. Οπότε έχουμε νέα υπερσυγκέντρωση πλούτου που γίνεται από εξαγορές απέναντι στην οποία πλέον απαιτείται μια νέα πολιτική για να αντισταθμίσει την ολιγοπωλιακή και μονοπωλιακή πλέον κατεύθυνση που παίρνουν τα πράγματα.

Είμαστε πλέον **αντιμέτωποι με μια αλυσίδα όχι μόνο κρίσεων αλλά και στρεβλώσεων** που αναδεικνύει πώς οι μονοδιάστατες δογματικές απόψεις όχι μόνο οδηγούνται σε μια πλήρη αντίφαση ως προς την λειτουργική τους έκφραση αλλά και στην κρίση. Δηλαδή, έχουμε μια αντίφαση και μεγέθυνση των αντιφάσεων στην δογματική και στην λειτουργική του συστήματος και μια κρίση, μια διόγκωση που εξελίσσεται και σε θεσμική.

Χρειαζόμαστε επειγόντως έναν ολιστικό και ολοκληρωμένο επανασχεδιασμό του οικονομικού συστήματος μετά από αυτή την εμπειρία. Διαφορετικά, όταν θα ενσκήψουν και άλλες πηγές οικονομικής κρίσης τότε η πολιτική απέναντι στην οικονομία θα καταρρεύσει οριστικά. Η πολιτική πρέπει να αναλάβει τον ρόλο του νου απέναντι στην οικονομία, τον ρόλο της λογικής αλλά σε τελική ανάλυση και της σχεδιαστικής και της νομιμοποιητικής βούλησής της.

Αν καταρρεύσει η πολιτική απέναντι στην οικονομία όπως το επεδίωξαν πολλοί αυτό το χρονικό διάστημα, μέσω της άσκησης πίεσης για μια απόλυτη αυτονόμηση της αγοράς, η οποία όμως στηρίζεται στις κρατικές πολιτικές και στις προμήθειες κάποιων τομέων μέσω των κυβερνήσεων, τότε θα ξέρουμε ποια και ποιο θα είναι το μέλλον της ίδιας της οικονομίας.

Βλέποντας τώρα πόσο ζητιέται η παρέμβαση στην οικονομία, ας ξαναθυμηθούμε την φράση του Φραγκλίνου Ντελάνο Ρούσβελτ ότι «η ιδιοτέλεια είναι και οικονομικώς επιβλαβής». Τώρα το ξέρουμε όλοι!

*Paul Krugman Η συνείδηση ενός προοδευτικού. Εκδόσεις ΠΟΛΙΣ σελίδα

ix

22 Μαΐου 2009

Γιάννης Ζήσης

Μέλος της ΜΚΟ Σόλων

ioanniszisis@solon.org.gr